

Brněnská
diecéze

Výroční zpráva

2024

Obsah

Úvodní slovo	4
Základní údaje o organizaci	5
Brněnská diecéze	6
Co se podařilo	7
Úkony duchovní správy	10
Pastorace a vzdělávání	11
Pastorační aktivity děkanství	23
Péče o mládež	24
Ministranti a ministrantky	27
Péče o rodiny	28
Péče o seniory	30
Církevní turistika	32
Knihovna Biskupství brněnského	34

Diecézní muzeum a konzervátorské centrum	38
Specifické formy pastorace	42
Služba modliteb exorcismu	44
Diecézní archiv	46
Diecézní charita	48
Diecézní církevní soud a Akademie kanonického práva	52
Ekonomicko-hospodářská činnost	54
Dárcovská platforma donator.cz	58
Hospodaření brněnské diecéze	60
Kdo nás opustil	62

Úvodní slovo

Drazí přátelé,

rok 2024 přinesl do brněnské diecéze řadu změn a novinek. Uspořádali jsme historicky první Pastorační veletrh, kde se nás sešly víc než čtyři stovky. Spustili jsme komunikační videozpravodaj AŽNAVĚKY a diskuzní šňůru v rámci programu AŽNAVĚKY NAŽIVO, který mi umožnil podívat se přímo za vámi do vašich domovských farností. Představili jsme novou vizuální identitu a spustili nový web, veřejnosti blíže představili systém našeho hospodaření a řada farností také v uplynulém roce využila možnost čerpání grantů k přípravě evangelizačních akcí. Jsem moc rád, že se spousta věcí podařila posunout a zároveň chci moc poděkovat všem, kteří jsou za tyto kroky zodpovědní nebo k nim jakkoliv přispěli. Zároveň budu rád, když se s námi podělíte o své otázky, podněty či zpětnou vazbu k tomu, co v rámci

diecéze děláme – kontaktovat nás můžete na e-mailové adrese: **brno@biskupstvi.cz** nebo na mém e-mailu: **konzbul@biskupstvi.cz**.

Výroční zpráva je vždycky tak trochu o bilancování – více než spokojenost z kladného hospodářského výsledku ale moc doufám, že si hlavně všichni vy, kteří jste součástí diecéze, odnášíte kladný pocit z toho, na čem společně pracujeme, jaké služby nabízíme, jaké lidi mezi sebou máme a jak se nám daří žít to, čemu věříme.

Díky Bohu za každého z vás a za naše společné dílo.

Mons. Pavel Konzbul
biskup brněnský

Základní údaje o organizaci

Založení Biskupství brněnského je spjato s církevními reformami Marie Terezie a Josefa II., které v sedmdesátých letech 18. století radikálně zasáhly do života církve v celé habsburské monarchii. Na přímý podnět císařovny Marie Terezie a na základě buly papeže Pia VI. bylo roku 1777 povýšeno olomoucké biskupství na arcibiskupství a na jihozápadě Moravy došlo k založení biskupství nového, se sídlem v Brně. Stalo se tak 5. prosince 1777.

Právní forma:

Biskupství brněnské je zapsáno v Rejstříku evidovaných právnických osob na Ministerstvu kultury ČR pod číslem ev. 8/1-06/1994 v souladu s § 20 zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech.

Statutární zástupci:

Mons. Mgr. Ing. Pavel Konzbul, Dr., biskup brněnský
Mons. Mgr. Pavel Kafka, generální vikář

Kontaktní údaje:

Biskupství brněnské
Petrov 269/8, 601 43 Brno

Tel.: **+420 533 033 111**

ID datové schránky: **rd4mi3a**

e-mail: **brno@biskupstvi.cz**

web: **www.biskupstvi.cz**

IČO: **00445142**

DIČ: **CZ00445142**

Bankovní spojení:

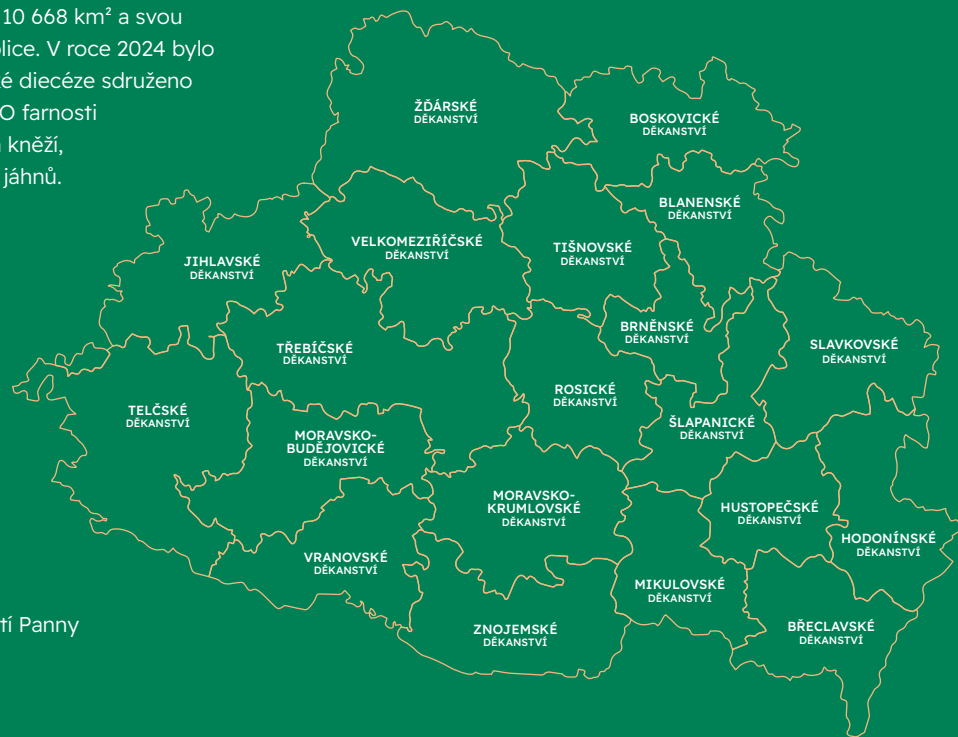
číslo účtu: **1341625329/0800**

Česká spořitelna, a. s.

Brněnská diecéze

Brněnská diecéze se rozkládá na ploše 10 668 km² a svou rozlohou je třetí největší v České republice. V roce 2024 bylo do dvaceti děkanství na území brněnské diecéze sdruženo 450 farností a jedna farnost exemptní. O farnosti pečovalo 234 diecézních a 72 řeholních kněží, kterým při službě pomáhalo 53 stálých jáhnů.

Na území brněnské diecéze se nachází 1962 kostelů, kaplí a kapliček. K nejvýznamnějším poutním místům patří Brno-Tuřany, Hluboké Mašůvky, Kostelní Vydří, Křtiny u Brna, Přibyslavice, Sloup v Moravském krasu, Vranov u Brna, Zelená hora u Žďáru nad Sázavou a Žarošice. K významným chrámům se řadí také bazilika Nanebevzetí Panny Marie v augustiniánském opatství v Brně na Mendlově náměstí, bazilika svatého Prokopa v Třebíči a bazilika Nanebevzetí Panny Marie ve Žďáru nad Sázavou.

Co se podařilo

- + Poslední lednovou sobotu se biskup Pavel setkal s **trvalými jáhny diecéze** a s jejich manželkami. V roce 2024 bylo do formace k trvalému jáhenství přijato 11 aspirantů.
- + První únorovou sobotu proběhlo **setkání biskupa Pavla s řeholníky**, jejichž komunity působí na území brněnské diecéze.
- + 7. března požehnal biskup Pavel Konzbul nově zrekonstruované prostory **Knihovny Biskupství brněnského**.
- + Biskup Pavel se 19. března setkal s **kněžími seniory**, aby s nimi sdílel jejich radosti, starosti a zkušenosti.
- + Biskupství brněnské představilo v květnu 2024 **novou vizuální identitu** – diecéze dostala nové logo, barvy a typografii. Ale především nový přístup ke komunikaci směrem k věřícím a obyvatelům diecéze.
- + **Mladí lidé z celé diecéze** se v sobotu 18. května setkali v Třebíči. Čekal je duchovní program, setkání s o. biskupem a společenství vrstevníků.
- + Tradiční **Noc kostelů** se uskutečnila 7. června, zapojilo se do ní v naší diecézi 261 míst s pestrým duchovním a kulturním programem.
- + V sobotu 22. června přijali z rukou biskupa Pavla Konzbula **kněžské svěcení** tři novokněží: P. Daniel Martinek, P. Lukáš Janoušek a P. Milan Pazdera.

- + V červnu byl po dvouleté rekonstrukci veřejnosti znovu otevřen brněnský **chrám sv. Jakuba**. Návštěvníkům nabízí mimo jiné multimediální expozici ve svých krovech.
- + 28. června jmenoval biskup Pavel nového ředitele **Diecézní charity Brno**. Stal se jím Pavel Kolmačka, který od 1. září v této funkci vystřídal dlouholetého ředitele Oldřicha Haičmana.
- + Poslední sobotu v srpnu se konala jubilejní **20. diecézní pouť rodin** v Předklášteří u Tišnova.
- + Do olomouckého konviktu v září nastoupil jeden student z naší diecéze – **Matěj Zamazal**.

- + V roce 2024 nabídlo Biskupství brněnské v rámci grantové výzvy Mladí mladým finanční **příspěvek na pastorační a evangelizační projekty pro mladé**. Sešlo se celkem 60 projektů různého charakteru (divadlo, poutě, obnova farní zahrady, chválové večery a další), které budou jednotlivá společenství realizovat v roce 2025.

- + V sobotu 19. října proběhl na Biskupském gymnáziu v Brně **historicky první pastorační veletrh**. Zúčastnilo se ho více než 400 návštěvníků ze 130 farností diecéze a své pastorační aktivity zde představilo na 40 farních a dalších společenství.

- + Dne 5. listopadu potvrdila teologická komise ve Vatikánu otázku mučednictví dvou kněží **Jana Buly a Václava Drboly**, kteří byli zavražděni v 50. letech komunistickým režimem.

- + O slavnosti Všech svatých se mohli věřící v katedrále sv. Petra a Pavla pomodlit u lebky **sv. Tomáše Akvinského**. Relikvie světce putovala na přelomu října a listopadu celou republikou.

- + V listopadu byly zahájeny práce na revitalizaci ikonického kláštera **Rosa Coeli v Dolních Kounicích** a jeho okolí. V plánu je například zpřístupnění klášterní zahrady, vybudování cyklostezky a nového turistického informačního centra.

- + V listopadu schválilo brněnské zastupitelstvo směnu budov mezi Magistrátem města Brna a Biskupstvím brněnským. Biskupství získalo do vlastnictví **budovu bývalé školy v Jánské ulici** v Brně, kde plánuje vybudovat novou církevní základní školu. Město Brno nabylo budovu Chleborádovy vily, v níž chce zřídit Muzeum Leoše Janáčka.

- + Deset let existence **organizace Spokojený senior – KLAS z.s.** oslavili senioři, současní i bývalí zaměstnanci 26. listopadu na Petrově společnou mší svatou a neformálním setkáním.

- + Na konci listopadu jsme představili nové, přehledné a moderní webové stránky diecéze **www.biskupstvi.cz**.

- + V sobotu 7. prosince biskup Pavel Konzbul vysvětil v katedrále na Petrově na **jáhna Mgr. Viktora Pařízka**. Jeho kněžské svěcení proběhne v roce 2025.

- + V závěru kalendářního roku 2024 jsme zahájili **Jubilejní rok 2025** s mottem Poutníci naděje, který vyhlásil papež František.

- + Během roku jsme vydali celkem tři díly videozpravodaje **AŽNAVĚKY**, ve čtyřech farnostech diecéze (Hodonín, Třebíč, Moravské Budějovice, Brno-Žabovřesky) pak proběhlo moderované setkání věřících s o. biskupem **AŽNAVĚKY NAŽIVO**.

Úkony duchovní správy

Děkanství	Svátosti					Kněží v činné službě	Nedělní bohoslužby	
	Křty	Břmování	První sv. přijímání	Sňatky	Pohřby		Počet	Průměrná účast
Exemptní slavnost	62	41	6	26	6	10	10	650
Blanenské	148	22	58	41	179	10	32	2 206
Boskovické	136	21	121	45	215	14	30	3 287
Brněnské	551	170	368	96	610	62	87	11 520
Břeclavské	112	18	75	40	176	8	21	2 006
Hodonínské	242	92	157	45	259	16	43	4 989
Hustopečské	109	46	66	24	143	12	28	2 363
Jihlavské	135	3	67	22	163	14	37	2 177
Mikulovské	53	12	19	5	71	5	20	710
Moravskobudějovické	119	1	32	26	146	10	27	2 053
Moravskokrumlovské	69	15	44	16	121	10	33	1 449
Rosické	124	20	64	26	153	10	26	1 860
Slavkovské	123	27	92	24	153	16	39	2 450
Šlapanické	200	67	150	46	224	16	43	4 265
Telčské	109	1	61	30	138	15	33	1 966
Tišnovské	162	52	124	34	159	13	30	2 017
Třebíčské	159	33	114	48	268	13	41	3 618
Velkomeziříčské	215	0	179	50	259	11	27	4 013
Vranovské	58	1	23	13	56	6	22	596
Znojenské	141	19	39	49	128	13	33	1 597
Žďárské	271	29	173	65	265	16	44	4 832
Celkem	3 298	690	2 032	771	3 892	300	708	60 624

Pastorace a vzdělávání

Církevní školství

Zájem o vzdělávání na církevních školách v brněnské diecézi dlouhodobě roste – a v roce 2024 tomu nebylo jinak. Biskupství proto pokračuje v podpoře projektů, které mají navýšit kapacitu školských zařízení a zároveň modernizovat stávající prostory. Biskupské gymnázium Brno společně s přidruženou mateřskou školou prochází rozsáhlou rekonstrukcí, díky které se kapacita mateřské školy zdvojnásobí – z původních 40 na 80 dětí. Proměna proběhla i na Katolickém gymnáziu Třebíč – obnovu za sebou mají odborné jazykové a přírodovědné učebny, gymnázium zároveň reagovalo na rostoucí poptávku po studiu navýšením kapacity čtyřletého oboru o 120 žáků (celková kapacita školy se zvýšila z 360 na 480 žáků). Podobný krok podnikla i Střední odborná škola sociální u Matky Boží v Jihlavě, kde došlo k navýšení kapacity oboru sociální činnost o 40 žáků, tedy z 240 na 280 žáků. Jedním z klíčových plánovaných projektů je založení

Biskupské základní školy G. J. Mendela v centru Brna, na ulici Jánská, v budově, kde G. J. Mendel vyučoval. V současnosti probíhají přípravné práce na zahájení provozu této školy s kapacitou 540 žáků, jejíž otevření bude představovat důležitý krok k dalšímu rozšíření nabídky církevního školství v naší diecézi.

Biskupství brněnské je zřizovatelem pěti škol – Biskupského gymnázia Brno a mateřské školy, Katolického gymnázia Třebíč, Střední odborné školy sociální u Matky Boží Jihlava, Křesťanské základní školy Jihlava a Mateřské školy Jabula Moravské Budějovice – a dvou školských zařízení – Církevního domova mládeže Petrinum (dále CDM) a Křesťanské pedagogicko-psychologické poradny Brno (dále KPPP). Koncem roku 2024 se v nich vzdělávalo 90 předškolních dětí, 261 žáků základní školy a 1441 středoškoláků. CDM Petrinum se stal přechodným domovem pro 118 studentů. Služeb KPPP Brno v roce 2024 využilo 1234 klientů – dětí předškolního věku, žáků ZŠ/ SŠ a studentů VOŠ z 348 církevních, státních i soukromých škol brněnské diecéze a dalších regionů. Klientům, jejich rodičům (v případě nezletilých) a pedagogům bylo poskytnuto 5541 odborných vyšetření, intervencí a konzultací.

Přehled církevních škol a školských zařízení zřízených Biskupstvím brněnským

Gymnázia

Biskupské gymnázium Brno a mateřská škola

Barvičova 85, 602 00 Brno
www.bigy.cz

835 žáků • osmileté a čtyřleté studium

- + prestižní a vyhledávaná škola – úspěchy studentů ve vědomostních a sportovních soutěžích
- + nabídka zahraničních pobytů, spolupráce s VŠ, výzkumnými a odbornými pracovišti
- + akce s účastí významných českých a zahraničních osobností vědeckého, společenského i kulturního života

Katolické gymnázium Třebíč

Otmarova 30/22, 674 01 Třebíč
www.kgtrebic.cz

355 žáků • osmileté a čtyřleté studium
• školní klub a středisko volného času

- + pestrá nabídka volnočasových aktivit v rámci školního klubu, střediska volného času a Studentského klubu Halahoj
- + přední umístění studentů v okresních, krajských a celostátních kolech studentských soutěží
- + zahraniční pobyty, mezinárodní projekty, poznávací exkurze

Střední školy

Střední odborná škola sociální u Matky Boží Jihlava

Fibichova 67, 586 01 Jihlava
www.sosmb.cz

251 žáků • obor sociální činnost – denní studium, večerní studium – ošetrovatel; pedagogika pro asistenty ve školství • internát a školní jídelna

- + široké spektrum odborných předmětů
- + praxe ve zdravotnických, sociálních a pedagogických zařízeních
- + školní sbor

Základní školy

Křesťanská základní škola Jihlava

Náměstí Svobody 3, 586 01 Jihlava
www.krestanka.cz

261 žáků • obor základní škola
a základní škola speciální • školní
družina a školní klub

- + dle ČŠI patří mezi 100 nejlepších škol v ČR – „Kvalitní škola“
- + společně se vzdělávají žáci zdraví, nadaní i handicapovaní, a to v běžných a speciálních třídách
- + žákům se věnují kvalifikovaní pedagogové, speciální pedagogové, školní speciální pedagog, psycholog a asistenti pedagoga ve školním poradenském pracovišti

Mateřské školy

Mateřská škola při Biskupském gymnáziu Brno

Barvičova 85, 602 00 Brno
www.bigy.cz/matrska-skola

40 dětí

- + každodenní pobyt dětí v přírodní zahradě a přilehlém městském lese
- + pravidelné dětské bohoslužby a katecheze
- + nabídka zájmových kroužků, plaveckého a lyžařského výcviku, návštěvy divadelních představení

Mateřská škola Jabula Moravské Budějovice

Komenského 1729,
676 02 Moravské Budějovice
www.msjabula.cz

50 dětí

- + mateřská škola Jana Buly v zahradě Domu sv. Antonína řádu sester Karla Boromejského
- + škola otevřená všem dětem a s pedagogikou Franze Ketta
- + spolu žijeme v přítomnosti, v radosti ze života, vnímavosti k druhému, spolu – radostně a tvořivě

Školská zařízení

Církevní domov mládeže Petrinum Brno

Veveří 15, 602 00 Brno
www.petrinum.cz

118 ubytovaných studentů SŠ a VŠ

- + ubytovací zařízení pro chlapce
- + zázemí pro studium, osobnostní a duchovní rozvoj
- + jedinečná poloha v centru města, která umožňuje rychlou a pohodlnou docházku nejen do většiny škol, ale také za sportem a kulturou

Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna Brno

Veveří 15, 602 00 Brno
www.kpppb.cz

- + více než 5500 odborných vyšetření, intervencí a konzultací
- + **1234 klientů** – předškoláci, žáci ZŠ/SŠ a studenti VOŠ
- + spolupráce s 348 školami (církevními, státními i soukromými) z brněnské diecéze a dalších regionů

Diecézní katechetické centrum

Činnost Diecézního katechetického centra (DKC) se orientuje na podporu katecheze a výuky náboženství ve farnostech a také na vzdělávání a formaci katechetů. Za tímto účelem zajišťuje DKC nabídku pomůcek a vzdělávacích programů, odborné konzultace a mentoring.

Výuka náboženství a katecheze – data za rok 2024

V brněnské diecézi se katechezím a výuce náboženství kromě kněží a jáhnů věnují i katecheté – laici. Počet platných kanonických misí (pověření pro službu katechety – laika) byl k 31. prosinci 2024 celkem 355.

Katecheze na farách a v jiných církevních budovách navštěvovalo v brněnské diecézi 909 předškolních dětí a 2 646 dětí školního věku. Vzdělávalo se zde také 110 středoškoláků a 184 mladých dospělých.

Výuku náboženství, která probíhala na veřejných základních a středních školách, navštěvovalo 7 948 žáků. Kromě systematické katecheze a výuky náboženství dětí se ve farnostech scházela také různá společenství (mladých, dospělých či seniorů), která zahrnovala celkem 12 276 osob.

Kurz Katecheta

Kurz trvá jeden školní rok a poskytuje účastníkům základní vědomosti z katecheticko-pedagogických oborů, praktické vyzkoušení výukových metod a podněty k prohloubení duchovního života. Je vhodný pro ty, kdo budou ve farnostech zapojeni do farní katecheze a absolvovali Teologický kurz.

V květnu 2024 úspěšně ukončilo kurz Katecheta 38 posluchačů.

Soustavné vzdělávání katechetů

Návštěvy v děkanstvích:

Pravidelná setkání katechetů vedou k vzájemné inspiraci, sdílení a pomoci. Katecheté se proto mají sami scházet v rámci svých farností a děkanství. V rámci podpory setkávání katechetů v děkanstvích se pracovníci DKC některých setkání zúčastnili jako hosté. Stalo se tak Jihlavě, Jedovnicích, Moravské Nové Vsi, Sumrakově, Třešti, Blansku, Moravských Budějovicích, Velkém Meziříčí, Telči, Třebíči, Boskovicích, Slavkově, Břeclavi, Žďáru nad Sázavou.

DKC pro katechety připravilo také formační a vzdělávací setkání v Brně a on-line setkání.

Vzdělávání v Brně:

- + 7. 3. 2024 – **Naše psychika a zdravá spiritualita** – přednáška, Mgr. Klára Maliňáková, Ph.D.
- + 13. 4. 2024 – **Jak předávat evangelium** – celodenní seminář a duchovní obnova, P. Mgr. Ing. Jiří Rous
- + 23. 8. až 24. 8. 2024 – **Letní teologický seminář** (Jak být živoucím katechetou – Mgr. et Mgr. Jitka Šebková, 3. přikázání Desatera – P. ThLic. David Ambrož)
- + 8. 10. 2024 – **Ježíš uzdravuje** – seminář práce s Biblií, dr. Anneliese Hecht
- + 8. a 9. 11. 2024 – **Kurz výroby a práce s biblickými postavami** – praktická výroba postavíček, spolupráce s Knihovnou Biskupství brněnského a Českým katolickým biblickým dílem

Vzdělávání on-line:

- + 15. 1. 2024 – **Spiritualita a duchovní doprovázení 1** – s. Veronika Řeháková, Ph.D., SDJ
- + 26. 2. 2024 – **Spiritualita a duchovní doprovázení 2** – s. Veronika Řeháková, Ph.D., SDJ
- + 11. 3. 2024 – **Spiritualita a duchovní doprovázení 3** – s. Veronika Řeháková, Ph.D., SDJ
- + 3. 12. 2024 – **Svatý rok** – P. ThLic. Tomáš Koumal

Mentoring:

Katecheté mohou využívat zdarma službu od proškolených lektorek.

Sdílení:

Pro sdílení nabídky pomůcek a aktuálních informací s katechety DKC využívá web www.kc.biskupstvi.cz, facebookovou skupinu Katecheté brněnské diecéze a newsletter Informace Diecézního katechetického centra v Brně.

Akce

Prvokomunikanti 2024

Setkání prvokomunikantů s otcem biskupem Pavlem Konzblem proběhlo ve čtvrtek 3. října 2024 v Brně na Petrově. Přijelo na 700 prvokomunikantů z brněnské diecéze. Po mši svaté byla pro děti připravena zábavná stanoviště s kostýmovanými postavami světců a významných osobností, na závěr proběhla krátká adorace.

Projekty pro liturgický rok 2024

Projekty slouží jako inspirace pro rodiny, farnosti či jednotlivce k prožití významných období liturgického roku. Jsou dostupné na webu katechetického centra.

Připravit půdu rozeséváči – postní projekt 2024

Radost sílí, když se sdílí – projekt k celosvětovému setkání dětí s papežem (25. a 26. 5. 2024)

Naděje v Ježíši – adventní projekt 2024

Nově vydané materiály diecézního katechetického centra v roce 2024

- + **Malý průvodce postní dobou:** Brožura s duchovními impulzy pro každý den post. doby – pro dospělé
- + **Moje nedělní album a samolepky:** Pomůcka k nedělním evangeliím aktuálního škol. roku – pro děti
- + **Kněz s ornáty:** Papírová vystřihovánka kněze a jeho oblečení – pro děti
- + **Zpovědnice:** Papírová vystřihovánka zpovědnice s kroky svátosti smíření – pro děti
- + **Pravá ruka na pravém rameni:** Brožura pro kmotry vysvětlující význam kmotrovství – pro dospělé

Projekt Vstupy do škol
v roce 2024

Cílem projektu je představovat ve školách, převážně základních, témata spojená s křesťanstvím. Proškolení lektori v připravených výukových programech předávají žákům poselství křesťanských svátků a seznamují je s významnými osobnostmi a s křesťanskými hodnotami. Všechny nabízené výukové programy jsou v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (RVP ZV).

V Brně proběhlo deset vzdělávacích seminářů pro lektory na jednotlivá témata. Dále probíhaly školicí semináře v některých děkanstvích – Velké Meziříčí, Žďár nad Sázavou a Rosice.

Přehled uskutečněných programů Vstupů do škol v základních školách za rok 2024:

Program	Počet zúčastněných žáků	Počet uskutečněných programů
Bible	423	24
Cyril a Metoděj	617	30
Čas a lidský život	565	28
Dušičky a Halloween	1 517	75
G. J. Mendel	289	14
Kostel	1 423	80
Svatí z rodu Přemyslovců	566	28
Svědci víry	356	20
Vánoce I.	5 096	266
Vánoce II.	4 383	217
Vánoce III:	456	22
Velikonoce I.	5 512	287
Velikonoce II.	1 868	98
Velikonoce III.	360	17
Celkový součet	23 431	1 206

Pastorační aktivity děkanství

Již druhý rok funguje nové oddělení s názvem Pastorační aktivity děkanství, které zajišťuje metodické vedení, podporu a vzdělávání pastoračním asistentům a samostatným pastoračním asistentům působícím v děkanstvích a řídí činnost moderátorů pastoračních aktivit v jednotlivých děkanstvích. Vedoucí pastoračních aktivit děkanství je podřízena generálnímu vikáři.

Pracovní pozice moderátora pastoračních aktivit děkanství byla v roce 2024 obsazena v devíti děkanstvích z dvaceti.

Moderátor ve spolupráci s pastorační radou děkanství rozlišuje potřeby v daném děkanství a na jejich základě vytváří roční pastorační plán. Na úrovni děkanství koordinuje setkání a formaci pro katechety, akolyty, děti a mládež a další skupiny pomocníků ve farnostech. Koordinuje evangelizační projekty děkanství a administruje webové stránky **www.dekanstvi.cz**, které slouží pro komunikaci mezifarnostních aktivit v rámci děkanství.

Ve všech devíti děkanstvích se v průběhu roku vzdělávaly a formovaly výše uvedené cílové skupiny. Načerpát však mohli i muži na své děkanské pouti ve Slavkově, „unavení farníci“ v adventu ve Znojmě nebo květinářky ve Žďáře nad Sázavou. Na Tišnovsku evangelizovali kurzem Beta a Mission Possible, na Blanensku zvali v postní době děti ke zhlédnutí Komiksu na zdech kostela a v Moravských Budějovicích skládali tým pro Vstupy do škol. Rosicko žilo v létě výzvou Najdi a oprav si svůj kříž a Jihlavsko zase osobností Josefa Toufara. Moderátorka ve Velkém Meziříčí propojila několik subjektů a hudebních těles a vznikl nezapomenutelný koncert „Rybovky“, oceněný Zlatou jeřabinou kraje Vysočina.

Péče o mládež

Základním úkolem Diecézního centra mládeže a Diecézního centra života mládeže MAMRE je zajišťovat duchovní, kulturní a vzdělávací programy pro mladé z naší diecéze, jak na úrovni farní, děkanátní, diecézní i celorepublikové. V roce 2024 jsme se s mladými potkali na těchto akcích.

Diecézní setkání mládeže s biskupem Pavlem

Třebíč 18. 5. omládla o 800 mladých z celé naší diecéze. Program nabídl řadu přednášek i workshopů a vyvrcholil společným slavením mše svaté v bazilice sv. Prokopa. Jak pronesla jedna mladá slečna z Třebíče: „Bylo to nejlepší setkání mládeže, na kterém jsem byla, bylo totiž moje první.“

24

Festival Kefasfest

Loňský ročník festivalu v Dolních Kounicích přinesl nejen pestrý hudební program, ale také nečekanou zkoušku odolnosti. Páteční bouřka, která se přehnala celým městem a zaplavila prostor před hlavním pódiem, si vynutila rychlou změnu programu. Program se ale podařilo přesunout do prostor křížové chodby a sobota už proběhla za jasného počasí. Hitem festivalu se staly domácí Hamburgery.

Celostátní setkání animátorů v Kroměříži

Republikovou akcí pro mladé, bylo v uplynulém roce setkání animátorů – tedy aktivních mladých, kteří vedou nějakou skupinu ve své farnosti. Týdenní program byl nabitý duchovním vyžitím, vzděláním, ale i “chillovaním”. Z naší diecéze se této akce zúčastnilo 67 mladých.

Mamre týden 12+ a 16+

Týdenní tábor pro mladé, který není táborem, ale duchovním načerpáním sil na celý školní rok. Dopolední katecheze a sdílení ve skupinkách střídají odpoledne hry a workshopy, které vrcholí každý den večerní modlitbou v kostele. Loňská statistika mluví jasně – věková skupina 12+: 80 účastníků, 16+: 70 účastníků, dohromady i s pomocníky za čtrnáct dní na Mamre 250 mladých.

Animátorský kurz

Čtrnáct víkendů, týdenní soustředění a praxe ve farnosti během 2 let musí prožít každý, kdo se chce stát animátorem mládeže v naší diecézi. Je skvělé pozorovat, jak se mladí za dva roky promění. Loni jsme jich do pastorece vypustili 25.

Novinky roku 2024

Nábožka na Mamre – možnost přijet na výlet s náboženstvím na Mamre a zakusit společenství a atmosféru tohoto místa.

Zástupci mládeže za děkanství – většina děkanství si zvolila svého zástupce z řad mladých, který pak spolupracuje s kaplanem pro mládež a MPA a daném děkanátu.

Synoda mladých – o slavnosti Krista Krále se v naší diecézi rozjela Synoda mladých. Biskup Pavel chce slyšet to, co si mladí myslí a čím žijí.

Mamre navštívilo v tomto roce přes 2000 mladých.

- + www.mladez.biskupstvi.cz/mamre/
- + www.mladez.biskupstvi.cz/dcm/
- + Instagram: @dcm.brno @dczm.mamre
- + facebook: @dcmbрно @dczm.mamre @kefasfest

Ministranti a ministrantky

Od začátku roku jsme vytvářeli novou strukturu péče o ministranty a ministrantky naší diecéze. V každém děkanství působí alespoň jeden ministrantský koordinátor. Ten ve spolupráci s děkanem či moderátorem pastoračních aktivit pečuje o vedoucí ministrantů ve farnostech a pomáhá organizovat pravidelné i jednorázové ministrantské aktivity. Díky této struktuře můžeme cíleně předávat důležité informace přímo ministrantům do farností.

Cílem naší péče je především podpora ministrantských společenství a příprava jednotlivců na jejich službu u oltáře. V roce 2024 jsme uspořádali Ministrantskou pouť v Rajhradě, kde se nás v prostorách benediktinského kláštera setkala 850. V počtu 62 ministrantů, kněží a jáhna jsme vypravili na Mezinárodní setkání ministrantů v Římě, kde jsme se také setkali s papežem Františkem. Pro přípravu farních vedoucích ministrantů jsme uspořádali dva kurzy v Osové

Bítýšce, kterých se celkově zúčastnilo 50 účastníků. Věnovali jsme se také liturgickému vzdělávání a připravili besedu s ministranty u příležitosti Setkání vedoucích ministrantů. Část roku nás provázela také ministrantská vědomostní soutěž, jejíž finále se uskutečnilo na Petrově za účasti otce biskupa. V ministrantském oblečení jsme se v brněnské katedrále společně setkali při slavnostní mši svaté Missa chris-matis na Zelený čtvrtek v počtu téměř tří set.

Aktivně jsme podporovali také další hromadné aktivity pro naše ministranty a ministrantky v děkanstvích, např. **Ministrantský florbalový turnaj** (36 týmů, 290 ministrantů), **Ministrantská olympiáda** (60 týmů, 500 ministrantů) a **Divčí olympiáda** pro 300 účastnic.

Velké poděkování za skvělou práci zaslouží třicítka ministrantských koordinátorů v našich děkanstvích.

Péče o rodiny

Centrum pro rodinu a sociální péči (CRSP) je nezisková organizace založena Biskupstvím brněnským v roce 1992. Posláním organizace je profesionálně a s citem podporovat rodiny (nejen) v náročných životních situacích, a to cestou poskytování poradenství, vzdělávání a odborné pomoci. Nabízené služby jsou určeny všem rodinám s respektem k jejich potřebám a konkrétní životní situaci.

28

Pastorace

Příprava na manželství a duchovní aktivity pro manžele

Ve skupinových i individuálních kurzech přípravy snoubenců na manželství lektori doprovázeli celkem 86 párů a podpořili je v rozhodnutí celoživotně o jejich vztah pečovat. V r. 2024 proběhlo celkem 12 skupinových kurzů a 17 párům se lektori věnovali individuálně. Cyklus Svatba. A co dál? nabídl zejména mladým manželským párům témata zaměřená na rozvoj jejich vztahu a nové impulzy do společného života. Možnost adventní a postní duchovní obnovy pro manžele využilo celkem 31 párů nejen z brněnské diecéze.

Duchovní a psychologická podpora v (po)rozvodové situaci

Duchovní setkání pro rozvedené a Diecézní setkání s názvem „Rozvod a život rozvedených v církvi“ nabídly celkem 69 účastníkům mše svaté, přednáškový program a také bezpečný prostor pro setkání věřících v rozvodové situaci. V uplynulém roce stoupl zájem veřejnosti o službu psychologického poradenství, která byla poskytnuta v celkovém počtu 133 sezení a také o skupinový program Novým směrem, v němž pod vedením odborníka celkem 24 účastníků (většinou opakovaně) získalo informace i možnost sdílení a podpory.

Proběhl také kurz Na rozcestí, který se zaměřuje na důležitá témata spojená s rozvodovou situací v rodině. Klienti využívali rovněž sociálně-právní poradenství. Velký zájem byl také o workshopy na témata Psychické zdraví dětí v době rodinné krize a Odpuštění. Široké veřejnosti je dostupný připravovaný podcast Na rozcestí zaměřený na specifická témata spojená s rozvodovou situací.

Diecézní pouť rodin

20. ročník Diecézní pouti rodin proběhl v poslední prázdninovou sobotu již potřetí v areálu kláštera Porta coeli v Předklášteří u Tišnova. Rodiny z brněnské diecéze společně prožily mši svatou celebrowanou brněnským

diecézním biskupem Pavlem Konzblem, následoval další duchovní a doprovodný program.

Podpora rodin ve specifických životních situacích, vzdělávání a volnočasové programy

Centrum pro rodinu a sociální péči dále celoročně nabízí komplexní služby i rozmanité aktivity určené zejména:

- + rodinám s dětmi
- + pěstounským rodinám
- + rodinám s neklidnými a hyperaktivními dětmi
- + seniorům
- + sendvičové generaci
- + odborné veřejnosti

Součástí služeb byly také mezigenerační aktivity projektu **TROJLÍSTEK sblížení tří generací®**, který propojuje rodiny s dětmi a náhradní babičky a také služba **FAMILY POINT místo pro rodinu®**, která ke konci roku 2024 nabídla celkem 68 míst rodinám s dětmi nejen v brněnské diecézi.

Více informací o službách Centra pro rodinu a sociální péči:

- + www.crsp.cz
- + www.familypoint.cz
- + www.sluzbypestounum.cz
- + www.neklidne-deti.cz
- + www.efektivnirodicovstvi.cz
- + www.trojlistek.com
- + www.sendvicovagenerace.cz

Péče o seniory

Spokojený senior – KLAS z.s.

Od roku 2014 organizace Spokojený senior – KLAS, z.s. (dále jen spolek) přispívá ke zkvalitňování života seniorů, především v jejich přirozeném prostředí, podporuje důstojné a aktivně prožívané stáří, iniciuje budování veřejných služeb pro seniory, často v návaznosti na dobrou praxi v místě.

Hlavní činností organizace je zejména společensko-motivační a vzdělávací činnost, práce s dobrovolníky, metodická činnost, tvorba a šíření metodických materiálů a pomůcek, mezigenerační a místní spolupráce.

Rok 2024 byl tradičně plný osobního setkávání a společných aktivit. Mezi stálé pravidelné aktivity můžeme zařadit kurzy angličtiny a němčiny, kurz zdravotního a rehabilitačního cvičení pro seniory, stále více vyhledávanou výuku práce s chytrými zařízeními, nejčastěji telefony. Své místo si našel také diskusní Klub čtenářů a tanec vsedě.

Již stálou činností jsou metodické návštěvy KLAS a farních společenství. Podpora animátorů **KLAS KLUB AKTIVNÍCH SENIORŮ®** i animátorů farních společenství seniorů je zajišťována formou pravidelných metodických návštěv a společných setkání. Pro seniory, kteří navštěvují **KLAS KLUB AKTIVNÍCH SENIORŮ®** Spolek uspořádal 3. seniorskou olympiádu v Újezdě u Brna, které se zúčastnilo 84 seniorů.

V roce 2024 Spolek zorganizoval tradiční pobyt pro seniory v Jeseníkách. Spolu se seniory jsme také navštívili poutní místa Štípa, Provodov, Hostýn a dva dny jsme putovali českobudějovickou diecézí.

Po celý rok nabízíme různorodé aktivity, aby si každý našel, co má rád, a realizací všech našich aktivit se snažíme naplňovat vize, které vedou zejména ke zdravému, aktivnímu a spokojenému stárnutí.

Rok 2024 v číslech

V roce 2024 spolek hospodařil s kladným hospodářským výsledkem – cca 26 tis. Kč. Výnosy organizace byly zajišťovány zejména z dotací (61 %) a příjmů od klientů (35 %). Zbylé výnosy jsou tvořeny členskými příspěvky, úroky (0,07 %) a dary (3 %).

Církevní turistika

Církevní turistika prezentuje křesťanské církevní památky, poutní místa a další zajímavosti, které mají křesťanskou víru jako společného jmenovatele. Zároveň představuje nové možnosti využití církevních objektů a propojuje křesťanské církevní památky s ostatními doprovodnými aktivitami, přispívajícími k obnově duchovních, duševních i fyzických sil.

Co všechno nabízíme?

Poutní místa

- + Informace, historie, nejbližší zajímavosti
- + Termíny poutí, pravidelných bohoslužeb
- + Akce (koncerty, přednášky, výstavy, duchovní cvičení)

Ubytování

- + Využití neobydlených far pro turistické účely
- + Penziony, fary (chalupa), klášterní ubytování

Zajímavosti

- + Architektonické zajímavosti
- + Krypty, chrámové věže, křížové cesty
- + Farní/klášterní kavárny, obchůdky

Poutní trasy

- + Trasy a jejich etapy
- + Mapové podklady
- + Církevní nabídka na trase

Přehledné informace najdete na webu www.cirkevnuturistika.cz

Církevní turistika loni prezentovala poutní místa, církevní památky a křesťanské umění na mezinárodním setkání věřících, které se pod názvem Katholikentag konalo 29. 5. – 2. 6. 2024 v německém Erfurtu. Cílem prezentace českého stánku bylo pozvání německých věřících na návštěvu České republiky, především se zaměřením na její církevní památky.

V roce 2024 se brněnská diecéze zapojila do projektu Otevřené chrámy.

Cílem projektu je zpřístupnit vybrané kostely v časech mimo bohoslužby široké veřejnosti, zejména během hlavní turistické sezóny. Otevřené chrámy zahrnují jak známá poutní místa, tak kostely mimo hlavní turistické oblasti. Pro zajištění projektu je třeba zajistit aktualizaci webu otevrenechramy.cz a vyškolit průvodce.

www.otevrenechramy.cz

Knihovna Biskupství brněnského

Revitalizace knihovny – dotace z programu IROP

Rok 2024 začal v knihovně závěrečnými pracemi a dokončováním projektu Revitalizace Knihovny Biskupství brněnského. Proběhla obnova dveří, světel, malování chodby s položením koberce a do nových regálů se stěhovaly, třídily a signovaly nové knihy ze skladu. Ve čtvrtek 7. března byly obnovené prostory v rámci Dne otevřených dveří slavnostně představeny veřejnosti a požehnány brněnským biskupem Pavlem Konzbulem. Díky finanční dotaci může knihovna nyní nabídnout cca 5000 knih ve volném výběru, dvě nová studijní

- místa, posezení u stolu či na pohovce, maminky ocení dětský koutek. Registraci zdarma využilo 11 nových čtenářů. Kromě individuální prohlídky jsme také nabídli:
- + výstavu Biblí od nejstarších po nejnovější, z různých koutů světa
 - + soutěžní kvíz o knižní ceny
 - + amnestii poplatků za pozdní vrácení knih
 - + pro nové čtenáře roční registraci zdarma
 - + malé občerstvení

Výpůjční proces a knižní fond

Počet vypůjčených knih, registrovaných čtenářů i čtenářských návštěv byl ke konci roku 2024 vyšší než v minulých letech. Knižní fond Knihovny Biskupství brněnského se rozrostl o 672 přírůstků na 92 455 svazků, včetně periodik. Kromě drobných knižních darů od čtenářů a sponzorů byly nakoupeny nové knihy v hodnotě 40 716 Kč a z projektu Česká knihovna získány knihy v hodnotě 3500 Kč.

Rok	Počet registrovaných čtenářů	Počet výpůjček + prolongací	Počet čtenářských návštěv	Počet návštěv el. katalogu	Registrace a poplatky (Kč)
2022	206	4455 / 1974	1337	5216	7650
2023	205	4420 / 2106	1309	6449	9915
2024	236	4850 / 2043	2040	6592	9980

Co dalšího jsme v roce 2024 stihli?

Datum	Akce
7. 3. 2024	Den otevřených dveří revitalizované knihovny, požehnání o. biskupem Pavlem Konzbulem
23. 5. 2024	Pouť do Compostely – zážitky Františka Kroutila
4. 6. 2024	Den s brněnskými knihovnami – park Šelepka
6. 6. 2024	Harmonie osobností – Markéta Povolná
15. 6. 2024	Komentovaná výstava k výročí F. Sušila - Ivančice
červenec–září	Fotosoutěž Na prázdniny s knihou
17. 10. 2024	Čeští krajané v Texasu – o. Tomáš Zámečník
19. 10. 2024	Veletrh pastoračních aktivit
8.–9. 11. 2024	Kurz šití biblických postaviček (Biblické dílo)
12. 11. 2024	Obnova mariánského sloupu – o. Tomáš Holý
12. 12. 2024	Adventní zastavení – Mons. Jiří Mikulášek

Díky projektu revitalizace získala knihovna možnost organizovat akce pro veřejnost ve svém vlastním prostoru. Odsunutím knižních regálů na kolečkách získá prostor pro 40–50 osob, který je možné využít nejen pro přednášku, ale třeba i na kurz šití biblických postaviček, kterého se loni zúčastnilo dvacet katechetek, dokonce i ze sousedního Slovenska.

Radost přinesl druhý ročník letní fotografické soutěže NA PRÁZDNINY S KNIHOU. Několik čtenářů se podělilo o své zážitky s knihou a bylo velmi těžké vybrat jednu vítěznou fotografii. Odměnu a poděkování tedy získali všichni zúčastnění.

Z přednášek byl největší zájem o povídání otce Tomáše Holého o obnovení mariánského sloupu v Praze, které nadchlo posluchače a rozproudilo živou diskusi. Nicméně každá akce, kterou knihovna pořádá, přináší svým příznivcům poučení a radost.

www.knihovna.biskupstvi.cz

Diecézní muzeum a konzervátorské centrum

Diecézní muzeum tradičně připravuje nejen výstavní, ale i vzdělávací a ostatní kulturní projekty. Podobně tomu bylo i v roce 2024, kdy pracovníci muzea nainstalovali 5 výstav:

- + **Doctores Ecclesiae** – Církevní učitelé. 750 let od úmrtí sv. Tomáše Akvinského
- + **Schweiglův kříž**. Výstava fotografií Mons. ThLic. Vojtěcha Cikrleho
- + **Starozákonní kresby Vladimíra Pecháčka**
- + **Antonín Arnošt Schaffgotsche**
- + **MONSTRANCE & RELIKVIÁŘE** odlévané z bronzu

Hlavní sezónní výstavu Doctores Ecclesiae, která v historickém kontextu připomínala 750. výročí úmrtí sv. Tomáše Akvinského, navštívilo přes 3 000 návštěvníků.

Diecézní muzeum je od roku 2007 pravidelným účastníkem Brněnské muzejní noci. Tentokrát mohli návštěvníci, mimo zhlédnutí stálé expozice Vita Christi – Život Kristův, navštívit katedrálu sv. Petra a Pavla, kde se uskutečnily varhanní koncerty, i katedrální věže s výhledem na večerní Brno. V areálu Petrov probíhalo pouliční divadelní představení studentů JAMU na motivy života sv. Petra. Pro děti byla připravena projížďka na koních a tvořivá dílna za lektorského vedení výtvarníka Miloše Slámy.

Další brněnskou akcí, do níž bylo muzeum zapojeno, byl Den Brna. Pracovníci muzea připravili

komentované prohlídky brněnských kostelů pro širokou veřejnost, a též areálu Petrova pro děti v doprovodu loutek Petra a Miriam. V neděli pak v Zahradách pod Petrovem vystoupil Vítězslav Marčík s divadelním představením Šípková Růženka.

Většina uvedených aktivit byla podpořena Statutárním městem Brnem jako součástí projektů Kultura v areálu Petrova 2024 a Muzejní hřiště.

V rámci práce s dětmi a mládeží se mimo tradiční vzdělávací programy uskutečnil Příměstský tábor Diecézního muzea, který dětem přiblížil sv. Tomáše Akvinského.

Ve druhé polovině roku obdrželo Biskupství brněnské prostřednictvím Diecézního muzea darem velkoformátový obraz Ludvíka Kolka z autorovy pozůstalosti, následně též

z Belgie dar kolekce deseti prací téhož autora, čímž byl položen základ unikátní umělecké sbírky.

Během roku byly připraveny rozličné vzdělávací programy pro 83 dětských a školních skupin, přičemž nejúspěšnější byl, stejně jako v minulých letech, program Advent – připravujeme se na Vánoce. Celkem bylo organizováno 106 skupinových akcí pro různé věkové kategorie. Stálou expozici Vita Christi – Život Kristův navštívilo za rok 2024 více než 3 000 lidí. Celkově pracovníci Diecézního muzea svoji činností oslovili na 25 000 osob.

Diecézní konzervátorské centrum

Diecézní konzervátorské centrum pomáhalo ve spolupráci s Diecézním muzeem v uplynulém roce zajistit prezentaci a popularizaci uměleckých církevních předmětů z majetku farností naší diecéze a Biskupství brněnského.

Zásadní agendou bylo zajišťování výpůjček umělecky hodnotných předmětů mezi různými subjekty. Aktuálně trvají tři dlouhodobé výpůjčky do Moravské galerie v Brně, nově byly realizovány výpůjčky několika předmětů na výstavy pořádané jinými organizacemi v České republice. Jednalo se např. o dřevěné sochy lidového řezbáře Václava Patočky z ŘKF Zhoř u Jihlavy pro OÚ Nadějov, portréty z ŘKF Rosice do zámku v Rosicích, zvon z ŘKF Sebranice do kaple Westernového

městečka v Boskovicích, sochu Panny Marie Immaculaty od Význačné kolegiální kapituly sv. Václava v Mikulově do nově postavené kaple Panny Marie Bolestné v Nesvačilce, či portrét z ŘKF Hostim do zámku v Jaroměřicích nad Rokytnou. Mezi farnostmi brněnské diecéze bylo zprostředkováno celkem 27 výpůjček včetně prodlužujících dodatků a jedna darovací smlouva.

Pracovníci diecézního konzervátorského centra vyřídili a koordinovali s duchovními správci povolení k fotografování dvanácti badatelům, přičemž ve většině případů se jednalo o více-položkové seznamy. V uplynulém roce připravili podklady pro převzetí farnosti sv. Jakuba v Jihlavě, kde provedli i základní revizi kulturních památek.

www.dieceznimuzeum.cz

Specifické formy pastorace

Duchovní služba v nemocnicích

Jedná se o službu církve v sekulárním prostoru, kde církví vyslaní kaplani a kaplanky nabízejí lidem duchovní doprovázení při hledání opory a existenciální orientace v náročných situacích nemoci. Kaplani a kaplanky jsou nemocným, jejich příbuzným i zdravotníkům k dispozici pro naslouchání a rozhovor (případně modlitbu) a v případě potřeby jim zprostředkují setkání s duchovním jejich církve. V řadě nemocnic se také starají o kaple jako prostory ztišení a modlitby – většinou jde o katolické kaple, otevřené i pro věřící jiných vyznání. Kaplani bývají také součástí paliativních týmů a spolu s ostatními zdravotníky promýšlejí strategii zdravotní péče u jednotlivých pacientů.

Na duchovní službě se podílí také dobrovolníci, pro které Biskupství brněnské pořádalo v loňském roce formační setkání. Biskupství také spolu s dalšími organizacemi pořádalo konferenci Zdravotník-křesťan v dnešní nemocnici.

V roce 2024 působilo v diecézi 18 kaplanů z řad kněží, řeholníků i laiků. Během roku využilo možnost duchovního rozhovoru na 8000 pacientů a proběhlo na 16 000 návštěv a setkání se zdravotníky, dalšími zaměstnanci nemocnic a příbuznými pacientů. Několik lidí přijalo křest, někteří se na něj v nemocnici začali připravovat, v nemocnici uzavřelo několik párů církevní manželství a desítky lidí přistoupily po mnoha letech ke svátostem církve.

Z poděkování:

„Dobrý večer pane kaplane.

Moc Vám děkuji, že jste byl se mnou a mou maminkou při jejím odchodu z tohoto světa. Díky Vám to byl pro mne nezapomenutelný prožitek, který si ponesu do konce svého života. Otevřela jsem svoje srdce a byla nejbližší svojí mamince za celý svůj život. Ještě jednou děkuji.“ (LG,51 let)

Duchovní služba ve věznicích

Duchovní služba pro lidi, kteří musí žít určitou dobu ve věznicích, probíhá na území brněnské diecéze pod vedením kaplanů, kteří jsou k tomu pověřeni biskupem, schválení orgány ČBK, ERC a VS ČR. Službu biskupství zajišťuje v pěti věznicích – Brno, Břeclav, Kuřim, Rapotice a Znojmo – s celkovou kapacitou 2300 ubytovacích míst. V současné době je do této služby zapojeno devět kněží, tři stálí jáhni a dva laici. Pět z nich je pověřeno službou vězeňských kaplanů, ostatní slouží pod jejich vedením jako dobrovolníci. Ve věznicích probíhají přípravy na přijetí svátostí, individuální rozhovory, svátost smíření, mše svaté, bohoslužby slova, modlitby – společně i soukromé, studium Bible a katechismu, promítání filmů s náboženskou tematikou, duchovní koncerty, přednášky a evangelizační program „Věžňova cesta“.

Jeden z bývalých vězňů, který po dobu výkonu trestu přijal službu duchovních a i nyní na svobodě vede duchovní život, vzpomíná:

„Duchovní služba ve věznici pro mě znamenala náplň volného času, kterého při pobytu v různých zařízeních Vězeňské služby ČR má člověk relativně dost. A to nejenom v té praktické rovině – pojďte, budeme něco dělat – ale hlavně i následně, když jáhen či kněz odejdou. Co knížek jsem přečetl, hlavně těch faktografických, ke kterým bych asi v normální situaci těžko hledal cestu. Čas přejde, pomine a z pobytu tam se stane jen vzpomínka. Negativní zkušenost člověk upozadí a vybavuje si jen to kladné, v mém případě to byl čas strávený při modlitbách, bohoslužbách, rozhovorech a dalších akcích pořádaných kaplanem. Nechci být konkrétní, ti lidé to vědí, ale tímto jim znovu děkuji!“

Služba modliteb exorcismu

K prosinci roku 2023 skončil službu exorcisty o. Mariusz Leszko, tím také zanikla pozice exorcisty moderátora a exorcistů zástupců. Od roku 2024 do současnosti se exorcismy modlí o. Petr Beneš a o. Slavomír Peklanský, kteří mají k této službě pověření od místního biskupa. Do průběhu modliteb a doprovázení těch, kteří žádají o modlitbu, jsou zapojeni mnozí laici a další kněží. Kontaktní osobou týmu a konkrétních žádostí o modlitbu je Mgr. et Mgr. Anna Janů, Ph.D. Celý tým zaštiťuje Mons. Mgr. Karel Orlita, J.U.D., který byl v září 2024 v Římě-Sacrofanu zvolen prezidentem Mezinárodní asociace exorcistů (A.I.E.). V této organizaci také zajišťuje sekci českých a slovenských exorcistů. Během roku probíhá pravidelná formace kněží i laiků na úrovni diecézní, česko-slovenské i mezinárodní zaštiťované A.I.E. Exorcismy, modlitby za uzdravení, osvobození a duchovní rozhovory se konají v Brně-Husovicích nebo v Radešínské Svratce.

V březnu 2024 proběhl na Vranově u Brna týdenní formační kurz pro neoexorcisty. Kurzu se účastnilo 40 kněží z Česka (20 kněží) a Slovenska (20 kněží) a biskup Vlastimil Kročil. Přednášející P. Bamonte, P. Pier Burgo, P. Benigno během týdne představovali základní principy modliteb exorcismu. Setkání organizačně zajišťovali členové našeho modlitebního EXO týmu. Tři kněží, kteří se účastnili formačního setkání pro neoexorcisty na Vranově u Brna, se stali spolupracovníky při modlitbách exorcismu – o. Petr Beneš, o. František Vavruša, o. Jan Nekuda.

Diecézní archiv

Posláním archivu je péče o dokumenty vzešlé z činnosti Biskupství brněnského i právnických osob jím zřizovaných a jejich zpřístupňování pro potřeby církevních úřadů i zájemců z řad široké veřejnosti.

Množství uložených archiválií k 31. 12. 2024

	fondů	bm	% bm
Celkem	487	1594	100
Zpracováno	251	1129	71
Z toho zinventarizováno	163	1013	63
Nezpracováno	152	465	29

Zpracování archiválií za rok 2024

Zpracováno	3,48 bm
Zinventarizováno	8,25 bm
Reinventarizováno	4,37 bm
Počet nových archivních pomůcek	11

Badatelská agenda

počet badatelů	82
počet badatelských návštěv	141
počet předložených evidenčních jednotek	872
počet rešerší pro potřeby úřadů	29
počet rešerší pro soukromé potřeby badatelů	13
počet zodpovězených badatelských dotazů	221
počet skenů pro badatele	594
počet snímků zhotovených badateli	19371
počet povolení k publikaci reprodukcí archiválií	13
počet exkurzí v archivu	2

Nejčastějším tématem studia byly dějiny jednotlivých farností. Nejednou býváme svědky toho, jak běžná návštěva našeho archivu dokáže podnítit zájem celé farnosti a dokonce povzbudit a nasměrovat její společné aktivity. Dalším jevem, který máme možnost již řadu let sledovat, je vzrůstající zodpovědnost za údržbu polních křížů, božích muk a soch v plenéru. V posledních letech se tento přístup neomezuje jenom na obce a občanská sdružení, ale k obnově drobných sakrálních památek se hlásí i soukromé osoby, což nás pochopitelně nesmírně těší.

Diecézní charita

Posláním Diecézní charity Brno (DCHB) je služba milosrdné lásky církve bližnímu v nouzi bez ohledu na jeho příslušnost k rase, národnost, vyznání a politické přesvědčení. Pilířem charitní práce jsou čtyři základní hodnoty – pravda, svoboda, spravedlnost a láska.

DCHB pomáhá seniorům, lidem bez přístřeší, rodinám a ohroženým matkám, lidem s mentálním postižením a autismem, cizincům, sociálně znevýhodněným i dalším osobám v nouzi na celém území brněnské diecéze.

Je tvořena devíti oblastními Charitami (OCH) – Oblastní charita Blansko, Oblastní charita Břeclav, Oblastní charita Hodonín, Oblastní charita Jihlava, Oblastní charita Rajhrad, Oblastní charita Tišnov, Oblastní charita Třebíč, Oblastní charita Znojmo, Oblastní charita Žďár nad Sázavou – a odborem Služby Brno.

Diecézní charita Brno má nového ředitele

Dne 1. září 2024 nastoupil do funkce ředitele Diecézní charity Brno Pavel Kolmačka. Po úspěšném výběrovém řízení vystřídal na této pozici Oldřicha Haičmana, který ji zastával 32 let. Pavel Kolmačka byl do té doby ředitelem Oblastní charity Blansko, která pod Diecézní charitu Brno spadá. Během svého působení se zaměřil na zefektivnění a zkvalitnění sociálních a zdravotních služeb, posílení hospodářských i humanitárních činností prostřednictvím přímé a individuální pomoci lidem v těžkých životních situacích v regionu. V nové funkci by se mimo jiné rád zaměřil na podporu činnosti oblastních Charit, zefektivňování sociálních služeb, sjednocení a posílení kvality zdravotních služeb, digitalizaci procesů a posílení propojení Charity s farnostmi.

Pomoc lidem zasaženým povodněmi

V září loňského roku zasáhly část České republiky povodně. Zanechaly za sebou zkázu, rychlá pomoc přišla od mnoha organizací a jednotlivců. Mezi těmi, kteří stáli v první linii pomoci, byla i Charita Česká republika. Na místo vyrazili i krizoví intervenenti z týmu pro pomoc v mimořádných událostech z Diecézní charity Brno, kteří poskytovali nezbytnou podporu a útěchu lidem, kteří ztratili vše, co měli.

Významné okamžiky ve vybraných oblastních Charitách

Coolna ve Znojmě slavila 15 let od založení

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež – Klub Coolna – už patnáct let pomáhá těm, kteří to nejvíc potřebují. Klub provozuje Oblastní charita Znojmo a mohou jej bezplatně navštívit děti, mládež a mladí dospělí, kteří si sami neví rady v nepříznivých životních situacích, těžce se v nich orientují nebo je nedokážou dostatečně dobře řešit vlastními silami.

V Rajhradě už 25 let pečují o nevléčitelně nemocné

Dům léčby bolesti s hospicem sv. Josefa oslavil 25. výročí své působnosti. S myšlenkou hospice přišla do Diecézní charity Brno zdravotní sestra Darie Dytrychová v roce 1992. Chtěla poskytnout těžce nemocným a umírajícím lidem zázemí s odbornou lékařskou péčí, a to se podařilo v roce 1994, kdy našla vhodný objekt v areálu kláštera sester Těšitelek Božského Srdce Ježíšova. Během 25 let existence hospice byla poskytnuta péče více než 10 000 pacientům v závěru jejich života. Působilo zde 9 primářů, 7 ředitelů hospice, 7 vrchních sester, 3 kaplani, 4 pastorační asistenti a přes 2 000 dobrovolníků.

V Oblastní charitě Blansko byla otevřena Paliativní ambulance

V Charitě Blansko se v posledních letech soustředí hlavně na to, aby klientům poskytli individuální a co nejlepší péči. Nové služby vznikají jen výjimečně a pokud ano, jsou to především ty, které v regionu chybí. Jednou z takových je i Paliativní ambulance, která byla otevřena v roce 2024 za podpory Města Blanska. Jejím hlavním cílem je zmírnit projevy nemoci a zachovat u pacientů s těžkým onemocněním co nejvyšší kvalitu života.

www.chb.charita.cz

Diecézní církevní soud a Akademie kanonického práva

Diecézní církevní soud

V roce 2024 projednával Diecézní církevní soud v Brně celkem **130 případů** různého typu – od soudních sporů po administrativní řízení. Během roku se podařilo ukončit 52 kauz, z nichž 21 se týkalo sporů o platnost manželství (včetně jednoho zkráceného řízení).

Ve většině případů šlo o řízení, v nichž bylo předmětem zkoumání, zda při uzavírání manželství nedošlo k závažné psychické nezpůsobilosti jednoho nebo obou manželů, případně zda byly naplněny formální podmínky požadované církevním právem – například pravomoc oddávajícího. Tato data potvrzují dlouhodobý trend: případy neplatnosti manželství se často dotýkají hlubších otázek osobnostní zralosti, svobody rozhodování a schopnosti nést odpovědnost za manželský svazek.

Činnost církevního soudu tak není jen výkonem spravedlnosti, ale významně přispívá k pastoraaci, duchovnímu doprovázení věřících a upevnění vědomí, že pravda a milosrdenství mají v církvi své pevné místo. Transparentní a odborné vedení řízení umožňuje nejen spravedlivé rozhodnutí, ale i vnitřní uzdravení zraněných vztahů a lepší přípravu na nový životní směr. Diecézní církevní soud v Brně tak i nadále zůstává místem spravedlnosti a naděje, kde se právo a pastorační cit doplňují ve službě pravdě a důstojnosti každého člověka.

Pro další informace nebo kontaktování soudu a konzultorů jsou k dispozici internetové stránky: **www.cirkevnisoud.biskupstvi.cz**.

Akademie kanonického práva

Rok 2024 byl pro Akademii kanonického práva obdobím intenzivní odborné i pastorační činnosti. Akademie uspořádala dvě formační setkání Mezinárodní školy řízení, určené pro sestry a bratry – členy institutů zasvěceného života a společností apoštolského života. Tato setkání kladou důraz nejen na teologicko-právní formaci, ale také na podporu zdravého a odpovědného vedení komunit v duchu církevního práva a spirituality.

Ve spolupráci s **Mezinárodní asociací exorcistů** (A.I.E.) se v březnu uskutečnilo také speciální formační setkání pro exorcisty a jejich spolupracovníky, zaměřené na právní a spirituální aspekty služby osvobodování. Tato iniciativa podtrhuje mezioborový rozměr činnosti Akademie a její otevřenost specifickým výzvám současné církevní praxe.

Součástí aktivit Akademie byla i publikační činnost:

- + Dva nové díly edice **Adnotatio iurisprudentiae**, které obsahují výběr soudních aktů a odborných příspěvků z V. symposia kanonického práva. Tyto svazky nabízejí důležitý pohled na aktuální vývoj kanonické jurisprudence.
- + Šestý svazek edice **Adiuro te**, tematicky zaměřený na modlitbu v různých pastoračních i duchovně náročných situacích.

Akademie tak i v roce 2024 potvrzuje své poslání jako místo hluboké reflexe, vzdělávání a podpory pro všechny, kdo se pohybují v oblasti práva a služby v církvi. Více informací, včetně programu nadcházejících akcí, naleznete na internetových stránkách **www.akademiekp.cz**.

Ekonomicko-hospodářská činnost

Stavební odbor

Stavební odbor Biskupství brněnského se zaměřuje na přípravu a realizaci staveb, včetně památek, které jsou ve vlastnictví biskupství nebo farností brněnské diecéze.

Stavební odbor jedná s příslušnými orgány ve stavebních činnostech, dotacích a veřejných zakázkách. Zajišťuje styk s orgány státní správy a samosprávy, s ostatními úřady a institucemi ve stavební a památkové sféře. Provádí kontroly a odborné konzultace při kontrole cenových nabídek, rozpočtů, veřejných zakázek a projektů. Věnuje se také přípravě a administraci žádostí o dotace, u některých akcí i projekční činnosti a též zabezpečuje technický dozor investora. Přímou terénu ve farnostech brněnské diecéze působí dvanáct techniků, kteří se věnují stavbám v rámci jednoho nebo dvou děkanství.

V roce 2024 se stavební odbor podílel v jednotlivých farnostech na realizaci **263 stavebních oprav** a investic za **258,99 mil. Kč**. Zdroje financování z dotací a darů dosahovaly **84,90 mil. Kč**.

Za Biskupství brněnské tvořily **opravy 1,7 mil. Kč** a **investice 67,7 mil. Kč**. Biskupství dosáhlo na **91,3 mil. Kč dotací**.

Zdroje financování v roce 2024 ve farnostech – dotace	v mil. Kč
Kraje	25,07
Ministerstvo kultury	23,54
Obce	22,76
Dary, nadace, jiné příspěvky	13,37
Ministerstvo životního prostředí	0,16
Celkem	84,90

Výběr stavebních akcí v roce 2024

▲ **Biskupské gymnázium a mateřská škola v Brně** – vybudování odborných učeben gymnázia

◀ **Revitalizace kláštera Rosa Coeli v Dolních Kounicích**

◀ **Katolické gymnázium Třebíč** – vybudování odborných učeben – II. etapa

▲ **Stavební úpravy nové sýpky v Biskupském dvoře v Žatčanech**

Projekty spolufinancované z evropských dotací a jejich výše

Projekty spolufinancované z IROP (Integrovaný regionální operační program):

Dokončeno v roce 2024:

- + Rehabilitace a obnova NKP kostela sv. Jakuba Většího v Brně: **111,9 mil. Kč. (bez DPH)**
- + Revitalizace **Knihovny Biskupství brněnského: 1,3 mil. Kč. (vč. DPH)**

Aktuálně probíhající:

- + **Revitalizace kláštera Rosa Coeli v Dolních Kounicích**
 - › obnova kulturní památky: 14,8 mil. Kč (vč. DPH)
 - › novostavba infocentra: 10,9 mil. Kč (vč. DPH)
 - › revitalizace jižní zahrady: 2,9 mil. Kč (vč. DPH)
- + **Vybudování odborných učeben Katolického gymnázia Třebíč:** 16,6 mil. Kč (vč. DPH)

- + **Vybudování odborných učeben Biskupského gymnázia Brno:** 53 mil. Kč (vč. DPH)
- + **Navýšení kapacity mateřské školy při Biskupském gymnáziu Brno:** 42,4 mil. Kč (vč. DPH)
- + **Vybudování nového zázemí Křesťanské pedagogicko-psychologické poradny Brno:** 12,1 mil. Kč (vč. DPH)
- + **Oprava střechy kostela Nanebevzetí Panny Marie v Sebranicích:** 2,3 mil. Kč (vč. DPH)

Také byl dokončen projekt, který byl podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Fondů EHP (Evropský hospodářský prostor):

- + **Památková obnova kostela sv. Ignáce v Jihlavě a jeho zpřístupnění veřejnosti:** 25,9 mil. Kč. (vč. DPH)

Aktuálně probíhají přípravy před realizací II. etapy památkové obnovy kostela sv. Ignáce v Jihlavě.

stavebni.biskupstvi.cz/aktuality/

Dárcovská platforma donator.cz

Puls – fond na podporu kněží a pastorage v brněnské diecézi

Klíčovým projektem platformy donator.cz je fond Puls, který se podílí na zajištění mezd pro kněze brněnské diecéze. V roce 2024 se díky donátorům tento podíl navýšil na 40 % (další náklady na mzdy financuje Biskupství brněnské z výsledků své hospodářské činnosti a z příspěvků jednotlivých farností). Ve „velké rodině malých dárců“ přibýlo v loňském roce 784 členů, výše darů všech donátorů pak celkově přesáhla 22,6 mil. Kč. Průměrný dar jednotlivce byl 2478 Kč. Do fondu Puls přispívají také farnosti a kapituly (loni 16 mil. Kč), celkový příjem fondu tak za rok 2024 činil 38,5 mil. Kč.

Fond Puls loni na mzdy kněží vynaložil 39 mil. Kč, dalším výdajem byl příspěvek na zajištění služeb farnostem (stavební technici a účetní) ve výši 1 mil. Kč.

Další projekty

Dárcovská platforma donator.cz slouží také pro podporu pastoračních aktivit a dalších církevních, školních a charitativních projektů v brněnské diecézi – dárci touto cestou v roce 2024 podpořili například některé aktivity pro mládež v děkanstvích, úpravy prostor a nákup pomůcek na církevních školách nebo přispěli na potřeby konkrétním farnostem. Celkem takto darovali 2,9 mil. Kč. Paní Vendula Zachovalová, jedna z pravidelných donátorek, o své motivaci říká:

„Dává mi to smysl. Je to způsob, jak můžeme jako rodina finančně podpořit pastorační aktivity, kněze, farnosti... A tím vším vlastně život církve naší diecéze. Protože peníze takto použité pomáhají rozvíjet obdarování konkrétních lidí v jejich službách.“

Donátorům naší diecéze nabízíme například vstup zdarma do vybraných církevních památek či zvýhodněný nákup v prodejně Donum. Každou první středu v měsíci v 17.30 sloužíme mši svatou za donátory a na jejich úmysly v katedrále sv. Petra a Pavla. Bohoslužbu lze sledovat také online na Youtube kanálu katedrály.

Na sklonku roku 2024 se k platformě Donator.cz připojila Arcidiecéze olomoucká, jejíž věřící se tak mohou od nového roku 2025 podílet na zajištění mezd svým kněžím a podpoře dalších projektů.

www.donator.cz/brno
www.donator.cz/puls
www.facebook.com/FondPuls

Příjmy v Kč	Rozpočet	Skutečnost
Převod zůstatku (fond Puls + další projekty) k 1.1.2024	-	3 447 904
Příjmy fond Puls	-	38 464 502
Příjmy další projekty	-	2 979 133
Příjmy celkem	40 000 000	41 446 635
Celkem	40 000 000	44 891 539

Výdaje v Kč	Rozpočet	Skutečnost
Výdaje fond Puls – příspěvek na mzdy duchovních	39 000 000	39 000 000
Výdaje fond Puls – technická a ekonomická agenda farností	1 000 000	1 000 000
Výdaje další projekty	-	1 868 649
Celkem	40 000 000	41 868 649
Celkový zůstatek – fond Puls a další projekty - k 31.12.2024		3 022 890

Hospodaření brněnské diecéze

Hlavním zdrojem výnosů Biskupství brněnského byl v roce 2024 příspěvek státu dle § 17 zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi, a to ve výši 85 286 300 Kč. Další významnou položkou byly v roce 2024 tržby z prodeje dlouhodobého majetku ve výši 117,8 mil. Kč. Věřící a dobrodinci se sbírkami a dary podíleli na celkových výnosech brněnské diecéze ve výši 33,88 %, tj. 312,1 mil. Kč. Výnosy z hospodaření s majetkem a z ostatních hospodářských činností biskupství, kapitul a farností dosáhly výše 18,37 % , tj. 169,2 mil. Kč. Dotace z veřejných rozpočtů činily 11,71 %, tj. 107,9 mil. Kč.

Nejvyšší položku v nákladech Biskupství brněnského tvořily výdaje na mzdy a sociální a zdravotní pojištění, které tvořily 181,4 mil. Kč; nejvyšší položku v nákladech farností činily opravy movitého a nemovitého majetku ve výši 174,7 mil. Kč.

	Biskupství brněnské	Farnosti, kapituly
Výnosy v Kč	385 887 000	535 302 000
Tržby za vlastní výroby	17 958 000	0
Tržby z prodeje služeb	62 129 000	84 870 000
Tržby za prodané zboží	4 252 000	0
Úroky	21 011 000	5 043 000
Kurzové zisky	43 000	0
Fond na podporu kněží a pastorece brněnské diecéze	40 000 000	0
Zúčtování fondů – ostatní	706 000	28 500 000
Ostatní výnosy včetně sbírek	4 911 000	226 957 000
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	91 561 000	26 330 000
Tržby z prodeje materiálu	596 000	5 000
Výnosy z finančního majetku	32 621 000	271 000
Příspěvek na podporu činnosti	85 286 300	0
Dary	4 073 700	76 173 000
Provozní dotace	20 739 000	87 153 000

	Biskupství brněnské	Farnosti, kapituly
Náklady v Kč	362 357 000	459 016 000
Spotřeba materiálu, energie a neskladovatelných dodávek	24 101 000	98 944 000
Prodané zboží	7 883 000	1 663 000
Opravy a udržování	31 730 000	174 691 000
Cestovné	1 324 000	561 000
Reprezentace	523 000	479 000
Ostatní služby	17 590 000	28 562 000
Mzdové náklady	130 137 000	10 271 000
Ostatní sociální náklady	51 283 000	1 956 000
Daně a poplatky	1 993 000	6 603 000
Úroky	12 626 000	2 077 000
Kurzové ztráty	7 481 000	6 000
Dary	5 724 000	73 164 000
Ostatní náklady	2 129 000	4 218 000
Odpisy dlouhodobého majetku	25 810 000	40 862 000
Prodaný dlouhodobý majetek	27 340 000	3 923 000
Opravné položky	0	1 397 000
Členské příspěvky	13 000	116 000
Daň z příjmů	14 670 000	9 523 000
Výsledek hospodaření v Kč	23 530 000	76 286 000

Diecézní sbírky	Kč
Sbírka na podporu katolických médií	3 575 733
Sbírka Boží hrob ve Svaté zemi	673 896
Sbírka bible – neděle BS	2 920 830
Sbírka svatopetrský haléf	4 150 561
Sbírka na charitativní činnost	3 361 743
Sbírka na pronásl.křesťany	3 210 568
Sbírka na misie	4 934 447
Sbírka na povodně	15 561 884
Sbírka na bohoslovce a církevní školy	3 226 538
Celkem	41 616 200

Všem, kteří v uplynulém roce přispěli na kteroukoli z uvedených sbírek nebo třeba jen na chod své domovské farnosti, srdečně děkujeme. Bez vás by to nešlo.

Kdo nás opustil

Mons. doc. Ing.
Radomil Kaláb, CSc.

výpomocný duchovní ve farnosti
u kostela sv. Jakuba v Brně
* 31. 5. 1930, † 16. 2. 2024

R. D. Jan Peřina

farář ve farnosti Vysoké Popovice
* 6. 7. 1945, † 19. 6. 2024

Biskupství brněnské

Výroční zpráva 2024

Fotografie na titulní straně: Dušan Kadlec (Člověk a víra)

Další fotografie: Člověk a víra, archiv Biskupství
brněnského, archivy jednotlivých středisek a center,
Richard Bouda, Michaela Benýšková, Petr Hrabovský,
Pavel Ingr, Pixabay, Freepik

V roce 2025 vydalo © Biskupství brněnské

Petrov 8, CZ-601 43 Brno